

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لارستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN) ترکیبی یا مجازی

دانشکده: بهداشت		گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط		مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی بهداشت محیط	
نام درس:	تعداد واحد: ۲				
شیمی محیط	نوع واحد: تئوری و نظری				
پیش نیاز: شیمی عمومی	روز و ساعت برگزاری کلاس: سه شنبه ۸-۱۲				
	مکان برگزاری: مجازی				
مسئول برنامه: مهندس علی پرویزی					
شماره تماس دانشکده: ۵۲۵۱۹۲۷۳		آدرس پست الکترونیکی: Aliparvizi69@Yahoo.com			
مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): مهندس علی پرویزی					
شماره تماس دانشکده: ۵۲۵۱۹۲۷۳		آدرس پست الکترونیکی: Aliparvizi69@Yahoo.com			
تهیه و تنظیم: مهندس علی پرویزی					
تاریخ تدوین / بازنگری: ۹۹/۱۰/۲۹					

معرفی درس:

بیشتر مسائل زیست محیطی، قرن‌ها و دهه‌های گذشته، مانند آلودگی میکروبی آب آشامیدنی، تنها زمانی برطرف شدند که روش‌های علمی بطور کلی و شیمی بطور اخص در مورد آنها بکار گرفته شد. افزایش شگفت‌انگیز عمر انسان و بهبود کیفیت زندگی در دهه‌های اخیر به مقدار زیاد به علت پیشرفت شیمی و پدید آمدن مواد شیمیایی جدید بوده است.

غلبه ما بر آلودگی گسترده زیست‌شناختی و بالا بردن استانداردهای سلامتی و ثروت مادی در کشورهای توسعه یافته به قیمت **آلودگی شیمیایی** گسترده **کره زمین** در سطح کم تمام شده است.

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- * بیان سرفصل و قوانین و مقررات درس، واحدهای بیان عوامل مختلف در آب و فاضلاب (مولاریته، نرمالیت و ...)، اسید و باز، بافر
- * خصوصیات فیزیکی و فیزیکوشیمیایی آب و شیمیایی
- * خصوصیات شیمیایی آب
- * ادامه خصوصیات شیمیایی آب
- * روشهای گندزدایی
- * روشهای نمونه برداری و محافظت از نمونه ها، روشهای مختلف آزمایش آب و فاضلاب، ارزیابی داده های کمی (دقت، صحت و ...)
- * مبانی تئوری دستگاههای آنالیز گاز کروماتوگرافی، HPLC و دستگاه جذب اتمی
- * مبانی تئوری BOD و COD در آب و فاضلاب و کاربرد آن
- * آشنایی با قوانین کار در آزمایشگاه شیمی محیط و اصول ایمنی، شرح چگونگی تهیه گزارش کار
- * انجام آزمایش اندازه گیری کدورت
- * انجام آزمایش جارتست
- * اندازه گیری pH و انجام آزمایش فلیائیت
- * آزمایش اندازه گیری سختی آب
- * انجام آزمایش یون کلرید
- * انجام آزمایش اکسیژن محلول
- * انجام آزمایش اکسیژن خواهی بیوشیمیایی (BOD)
- * انجام آزمایش اکسیژن خواهی شیمیایی (COD)
- * انجام آزمایش آنیون نیترات
- * انجام آزمایش جامدات
- * انجام آزمایش شاخص حجمی لجن (SVI)
- * انجام آزمایش هدایت الکتریکی
- * انجام آزمایش آنیون های کلرور، سولفات، فسفات
- * انجام آزمایش تعیین آهن و منگنز
- * انجام آزمایش اندازه گیری فلزات سنگین

❖ اهداف کلی

بیان سرفصل و قوانین و مقررات درس، واحدهای بیان عوامل مختلف در آب و فاضلاب (مولاریته، نرمالیت و ...)، اسید و باز، بافر

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- واحدهای بیان عوامل مختلف در آب و فاضلاب را بیان کند
- مولاریته، نرمالیت و ... را تعریف کند
- اسید و باز، بافر را شرح دهد

❖ هدف کلی

خصوصیات فیزیکی و فیزیکوشیمیایی آب و شیمیایی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- خصوصیات فیزیکی از قبیل رنگ، طعم و بو، کدورت، درجه حرارت آب را توضیح دهد
- خصوصیات فیزیکوشیمیایی آب و فاضلاب، از قبیل PH و EC را شرح نماید

❖ هدف کلی

خصوصیات شیمیایی آب

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- جامدات محلول کل را تعیین نماید
- اسیدیته آب را مشخص نماید
- قلیائیت را تعیین کند

❖ اهداف کلی

ادامه خصوصیات شیمیایی آب

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- کاتیون ها و آنیون ها را تشخیص و تفکیک نماید
- مواد آلی را تفکیک نماید
- سختی را محاسبه کند

❖ اهداف کلی

روشهای گندزدایی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- تصفیه حرارتی را شرح دهد
- تصفیه به وسیله تشعشع را توضیح دهد
- تصفیه به وسیله مواد شیمیایی را توضیح دهد

❖ اهداف کلی

روشهای نمونه برداری و محافظت از نمونه ها، روشهای مختلف آزمایش آب و فاضلاب، ارزیابی داده های کمی (دقت، صحت و ...)

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- نمونه برداری لحظه ای Grab or catch sampling را شرح دهد
- نمونه برداری مداوم Continious sampling را شرح دهد
- نمونه برداری مرکب Composite sampling را شرح دهد
- نمونه برداری مخلوط integrated sampling را شرح دهد

❖ اهداف کلی

مبانی تئوری دستگاههای آنالیز گاز کروماتوگرافی، HPLC و دستگاه جذب اتمی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش کار با دستگاه GC را بداند
- روش کار با دستگاه HPLC را بداند
- روش کار با دستگاه جذب اتمی را بداند

❖ اهداف کلی

مبانی تئوری BOD و COD در آب و فاضلاب و کاربرد آن

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- BOD را شناخته و آن را محاسبه نماید
- COD را شناخته و آن را محاسبه نماید

❖ اهداف کلی

آشنایی با قوانین کار در آزمایشگاه شیمی محیط و اصول ایمنی، شرح چگونگی تهیه گزارش کار

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- خطرات موجود در آزمایشگاه
- روش های مواجهه با هر خطر

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش اندازه گیری کدورت

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- اهمیت کدورت، واحدهای اندازه گیری و انواع روش های اندازه گیری کدورت
- روش انجام آزمایش اندازه گیری کدورت

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش جارتست

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- کاربرد آزمایش جار
- روش انجام آزمایش جار

❖ اهداف کلی

اندازه گیری pH و انجام آزمایش قلیائیت

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- استفاده از دستگاه pH متر
- روش انجام آزمایش قلیائیت

❖ اهداف کلی

آزمایش اندازه گیری سختی آب

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- انواع سختی و یون های ایجاد کننده ی آن
- روش انجام آزمایش سختی.

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش یون کلرید

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش یون کلرید

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش اکسیژن محلول

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش اکسیژن محلول

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش اکسیژن خواهی بیوشیمیایی (BOD)

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش اکسیژن خواهی بیوشیمیایی (BOD)

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش آنیون نیترات

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش آنیون نیترات

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش جامدات

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش جامدات کل
- روش انجام آزمایش جامدات محلول

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش شاخص حجمی لجن (SVI)

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش شاخص حجمی لجن (SVI)

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش هدایت الکتریکی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش هدایت الکتریکی

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش آنیون های کلرور، سولفات، فسفات

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش آنیون های کلرور، سولفات، فسفات

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش تعیین آهن و منگنز

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش تعیین آهن و منگنز

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش اندازه گیری فلزات سنگین

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش اندازه گیری فلزات سنگین

❖ اهداف کلی

انجام آزمایش اندازه گیری فلوراید

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره باید بتواند:

- روش انجام آزمایش اندازه گیری فلوراید

❖ روش آموزش

ترکیبی مجازی حضوری

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی:

▪ اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر و با استفاده از نرم افزارهایی شامل سامانه نوید

❖ منابع درسی :

آیا کتاب /مقاله خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ بلی خیر

• در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصل‌های مشخص شده برای مطالعه	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
تمام فصول	ایماندل کرامت اله ۱۳۷۹، مبانی شیمی تجزیه در آزمون های زیست محیطی آب و فاضلاب، انتشارات آینه کتاب
تمام فصول	*سایر کلاری، مک کارتی پری، پارکین جن، مترجمان: بابایی علی اکبر، علوی ناد علی، جعفرزاده حقیقی فرد نعمت الله ۱۳۸۸، شیمی محیط زیست (آنالیز های آب و فاضلاب)، انتشارات اندیشه رفیع
تمام فصول	*Stanley E, Manahan (2000), Fundamentals of Environmental Chemistry, Second Edition, CRC Press: 2 edition
تمام فصول	*Benjamin Mark M (2014), water chemistry, Waveland press Inc: 2 edition

❖ آزمون های خود ارزیابی

۱. آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته اید؟ بلی خیر

▪ در صورت وجود تعداد و نوع خودآزمون ها را ذکر کنید.

شماره	عنوان آزمون	نوع آزمون	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت ارائه بازخورد به تکالیف
۱	شیمی محیط	تستی و تشریحی	متعاقبا اعلام خواهد گردید	متعاقبا اعلام خواهد گردید

❖ تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دادن دانشجویان	مهلت فیدبک دادن مدرس	هدف از ارائه تکلیف
*	تکلیف کلاسی	بنابر ارزیابی دانشجو و شناخت از فهم مطالب در پایان پاره ای از جلسات تکلیف درسی به صورت حل تمرین در اختیار دانشجو قرار داده خواهد شد	متعاقبا اعلام خواهد شد	یک هفته از تاریخ بارگذاری	فهم و تسلط بیشتر بر مطالب درسی

❖ ارزشیابی دانشجویان

بارم نمره	موارد ارزشیابی
۲۰	آزمون میان ترم
۷۰	آزمون پایان ترم
-	شرکت فعال در کلاس و حضور و غیاب
۱۰	تکالیف و سایر فعالیت ها

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۰
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس ۴

جدول زمانبندی درس شیمی محیط

تاریخ ارائه	ساعت ارائه	موضوع جلسه	مدرس	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
۱۴۰۰/۱/۲۴	۸-۱۰	واحدهای بیان عوامل مختلف در آب و فاضلاب (مولاریته، نرمالیت و ...)، اسید و باز، بافر	مهندس پرویزی مهر	مجازی	کامپیوتر و سامانه نوید	میانترم و پایانترم
۱۴۰۰/۱/۲۴	۱۰-۱۲	خصوصیات فیزیکی و فیزیکوشیمیایی آب و شیمیایی	مهندس پرویزی مهر	مجازی	کامپیوتر و سامانه نوید	میانترم و پایانترم
۱۴۰۰/۱/۳۱	۸-۱۰	خصوصیات شیمیایی آب	مهندس پرویزی مهر	مجازی	کامپیوتر و سامانه نوید	میانترم و پایانترم
۱۴۰۰/۱/۳۱	۱۰-۱۲	ادامه خصوصیات شیمیایی آب	مهندس پرویزی مهر	مجازی	کامپیوتر و سامانه نوید	میانترم و پایانترم
۱۴۰۰/۲/۷	۸-۱۰	روشهای گندزدایی	مهندس پرویزی مهر	مجازی	کامپیوتر و سامانه نوید	میانترم و پایانترم
۱۴۰۰/۲/۷	۱۰-۱۲	روشهای نمونه برداری و محافظت از نمونه ها	مهندس پرویزی مهر	مجازی	کامپیوتر و سامانه نوید	میانترم و پایانترم
۱۴۰۰/۲/۲۱	۸-۱۰	مبانی تئوری دستگاههای آنالیز گاز کروماتوگرافی، HPLC و دستگاه جذب اتمی	مهندس پرویزی مهر	مجازی	کامپیوتر و سامانه نوید	میانترم و پایانترم
۱۴۰۰/۲/۲۱	۱۰-۱۲	مبانی تئوری BOD و COD در آب و فاضلاب و کاربرد آن	مهندس پرویزی مهر	مجازی	کامپیوتر و سامانه نوید	میانترم و پایانترم

میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	آشنایی با قوانین کار در آزمایشگاه شیمی محیط و اصول ایمنی، شرح چگونگی تهیه گزارش کار	۸-۱۰	۱۴۰۰/۲/۲۸
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش اندازه گیری کدورت	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۲/۲۸
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش جارتست	۸-۱۰	۱۴۰۰/۳/۴
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	اندازه گیری pH و انجام آزمایش قلیائیت	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۳/۴
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	آزمایش اندازه گیری سختی آب	۸-۱۰	۱۴۰۰/۳/۱۱
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش یون کلرید	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۳/۱۱
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش اکسیژن محلول	۸-۱۰	۱۴۰۰/۳/۱۸
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش اکسیژن خواهی بیوشیمیایی (BOD)	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۳/۱۸
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش اکسیژن خواهی شیمیایی (COD)	۸-۱۰	۱۴۰۰/۳/۲۵
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش آنیون نیترات	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۳/۲۵
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش جامدات	۸-۱۰	۱۴۰۰/۴/۱

میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش شاخص حجمی لجن (SVI)	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۴/۱
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش هدایت الکتریکی	۸-۱۰	۱۴۰۰/۴/۸
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش آنیون های کلرور، سولفات، فسفات	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۴/۸
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش تعیین آهن و منگنز	۸-۱۰	۱۴۰۰/۴/۱۵
میانترم و پایانترم	کامپیوتر و سامانه نوید	مجازی (عملی)	مهندس پرویزی مهر	انجام آزمایش اندازه گیری فلزات سنگین	۱۰-۱۲	۱۴۰۰/۴/۱۵